

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 17. malega srpana 1896.

List 29.

Pozdrav

g. prelata dr. Andr. Čebašek-a

*pri zborovanju salezijanskih sotrudnikov linkošni torek
1. 1896.*

(Konec.)

Ako ravno je pa družba Salez. velikrat zadobila toliko pomoči od zgoraj po raznem načinu, moramo vendar tudi sami biti njeni sotrudniki v večji uspeh po pregovoru: Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal. Saj je znano, da Gospod sam vabi delavce v svoj vinograd ob raznih urah od zjutraj do 11. t. j. zgodaj in poznej, ko zaslišite glas njegov, ne zakerknite svojih src. Gospod terka in potem plačilo deli. Delajmo z združenimi močmi, kjer jih je več zbranih v Gospodovem imenu, tam je On med njimi. Združena molitev, skupno delovanje veliko premore; je kakor duhovna vojna, ki vse premaga, in tako delo je Bogu silno prijetno, saj smo vsi eno skrivnostno telo, kjer so vsi člani v tesni zvezi, glava in srce, roke in noge, in si med seboj pomagajo. Ali ne vidimo tudi pri nasprotnikih, n. pr. pri prostozidarjih, ki so v svoje malovredne namene v tesni zvezi med seboj; slehern ima svoje delo ali nalogo, slehern je na svojem mestu o pravem času, vse izverši na ukaz, na migljaj, in tako uveršeni in izvežbani prečudno delajo za svoje peklenske namene v veliko kvar Božjega kraljestva na zemlji. Ali niso toraj otroci teme modrejši od otrok luči? Ali se ne bomo učili od njih, storiti in se truditi za dobro reč, kar ti počnejo in zverše za svoje malovredne in hudobne naklepe? Trudimo se torej za nebeški Jeruzalem s tem, da združeni v močno vojno z eno roko sovražnike odbijamo, z drugo roko sveto mesto zidamo. Sila tacega združenega truda bo Bogu dopadljiva in zmagonosna.

V to sverho nas letos o Marijinem prazniku spodbuja tudi praznik sv. Duha, ki je tako čudovito spremenjenje in poterjenje učinil pri apostelnih in pri sv. kat. Cerkvi sploh; zares je ponovil obljube zemlje, Duh pa veje kjer hoče in ostane pri svoji Cerkvi na veke.

Da bi pa naša družba tako izborno vplivala na ude in drugo, ohranimo ji terdno podlago, ki se ne

maje in je nepremeljiva in pristno bistvo, ki ohrani vse društvo celo in nepokvarjeno, in ktera je to? To je živa vera in goreča ljubezen. To je duša in jedro vseg. kerščanstva, sv. vera in kerščanska ljubezen. To je zmaga, ki ves svet premaga, naša vera. Tema zmote in nevere, laž raznih vraž in prazne vere je pokrivala nesrečni svet; pa Gospod je rekel: bodi svetloba, in je bila luč vere, ki je prinesla resnico in pravico, pregnala laž in krivico; to je zmaga, ki svet premaga, naša vera. In ravno to vero želi Salezij. družba oživiti in pospeševati tam, kjer je mrtva in nerodovitna, da bi po nji zmagala naša vera. In kaj hočem reči o ljubezni, ki je tudi nebeška hči in sad sv. vere, kaj bi nam sicer pomagala vera brez ljubezni? Ko bi govorili angeljske in človeške jezike, a brez ljubezni, kaj bi pomagalo? Ljubezen je gnala Božje poslane, da se je Božje kraljestvo tako hitro in prečudno razširilo, da je vera toliko plemenitega sadu rodila, ponižnost in čistost, usmiljenje in pravico, poterpežljivost in zatajevanje, da so se čudili sami nasprotniki. Kerščanska ljubezen je ustanovila naprave za bolne in revne sirote in ostarele, napravila velikanske stavbe za službo Božjo in učilišča itd., kdo je v stanu le imenovati vse njene naprave? Res je, kar pravi sv. Gregor: Ljubezen, kjer je, velike reči stori; je nebeška hči, ki bi spremenila solzno dolino v sv. raj.

To ljubezen pospeševati je tudi namen Salezij. družbe, ki je sad velike ljubezni do Boga in bližnjega, ki pa spet sama rodi in množi to ljubezen, in navdušuje za vse dobro in plemenito. V to sverho naj služi tudi današnji shod, kot poklic od zgoraj. Ne zgubimo poguma, ako ni na enkrat obilo sadu, velike reči se polagoma zveršujejo. Rim se ni sozidal v enem dnevu, tudi kraljestvo Božje, sv. Cerkev, se je polagoma širila in vterdila tudi s krono mučnikov in nedolžnih. Kakor serčni vojaki poprimimo za orožje, ktero nam ponuja sv. Cerkev in posebej naša družba, dajajmo drug drugemu pravo serčnost, ozirajmo se na vzglede nekdanjih časov in tudi sedanjih in prosimo za svoj trud pomoči od zgorej! Božji blagoslov nam bo bogato dotekal po prošnji Marije pomočnice in sv. Frančiška.

Konečno še to: Salezijanska družba mora biti splošna, vesoljna; da so njeni udje moški in ženske, ker vsi so poklicani v vinograd Gospodov, vsi naj sodelujejo z besedo in djanjem, molitvijo in podporo; tudi v to sverho je Bosko potrebno ukrenil. Služila mu je v to deva M. Mazzarello r. 1837 od pobožnih staršev; modra, serčna in pridna se ni ustrašila dela; po svojem župniku stopi v zvezo z Boskom in osnuje družbo, podobno Salezijanski, pod varstvom in imenom Marije pomočnice, bila je izvoljena prva za prednico in se navdušeno loti dela in zidanja. Pij IX. potrdi to družbo, ker je v zvezi z Salezijansko kakor usmiljene sestre sv. Vincencija Pavljanskega; imele so v 10 letih 30 hiš, število je narastlo od 13 — 250 in so bile pod Marijinim zavetjem pomoč Salezijancev ne le doma, šle so tudi in delajo nevtrudno z njimi v misijenu po daljnih divjih krajih in po otokih. Zato so vpeljali praznik Marije, in se praznuje povsod kot pglavitni praznik Marije pomočnice z enako navdušenostjo in slavnim vspehom. — Naj torej tudi pri družbi Salezijanskih sotrudnikov sodelujejo oboji: moški in ženske, vspeh se bo podvojil!

„Tu es Petrus“! — „Ti si Peter“!

Bilo je okrog leta 42. po Kr. Sivolos mož, upog-njenih ram, se počasi bliža po apijski cesti (via apia) Rimu. Bosonogi in revno oblečeni starček se trudno opira na palico, in ko zagleda pred seboj v kraljevem blesku velikansko mesto, cilj svojega potovanja, obstoji zamišljeno in si briše pot raz čelo. Tu v starodavnem Rimu se steka bogastvo širne zemlje, tu so zastopani vsi narodi sveta, tu je nakopičila rimska pohotnost vse, kar dela življenje razkošno in prijetno. Lahen vzdihljaj se ukrade iz ust starčku, ko to pre-mišlja, skrivnostni žar se zablisne v njegovem očesu, saj on ve, da bode kmalu v Rimu vse drugače. In kdo bo učinil ta velikanski prevrat, kdo bo premagal neštete, nikdar premagane rimske legije, kdo bo premagal moč rimskega duha, toliko slavljeno rimsko vedo? To bo storil revni starček, ki koraka po apijski cesti proti Rimu. On nima ne denarja, ne orožja, ne bojnih čet za seboj, nosi pa v svojih per-sih zagotovilo božje: „Tu es Petrus“ — „Ti si Peter“! Sedaj vstopi „galilejski ribič“ v mesto, pred seboj zre bleščeče mramorne palače, prostorno stebrovje pozlačenih templjev, kjer prebivajo bogovi tega ljudstva, katere si je samo vstvarilo iz zlata in srebra, iz brona in slonove kosti, da moli delo svojih rok. Nad neštetimi palačami pa kraljuje „panteon“, tempelj vseh bogov, v znak, da je rimsko paganstvo postalo svetovna vera, ki ima svoj temelj in svojo zaslombo v mogočnem rimskem cesarstvu. Peter — ta je oni starček in galilejski ribič — hiti urneje po ulicah in se komaj prerije skozi gnječo ljudstva, skozi trume hrabrih v boju osivelih vojščakov, ki so se pod rimskim orlom vojskovali v treh delih sveta, skozi goščo glasno ihtočih beračev, spadajočih v toliko zaničevano rimsko najnižje ljudstvo „plebs“ imenovano, skozi svečane sprevide poganskih svečnikov in svečenic, skozi čete neštetih sužnjikov, ki nosijo znamenje svojega nizkega stanu vžgano na čelu; rimski klijenti, ki žive od milosti častiželjnih mogotcev, ga srečavajo; ošabni, napihnjeni modroslovci in govorniki, ki prodajajo svojo modrost za denar, od strani pogledujejo Petra, revno oblečenega tujca, ki ne more

skrivati, da spada tudi on med toliko zaničevane jude; orjaški gladijatorji stopajo mimo Petra v amfiteater, da tam proslavljajo božjega carja: „Morituri te salutant“. Car, pozdravljajo te oni, ki bodo zdaj umerli. Povsod, kamor upira Peter svoj pogled, povsod šumenje in dervenje, povsod se množica nesterpno gnete za užitkom, povsod skuša drug drugega prekositi v sladnostnem vživanju, saj so se tu našli ne le bogovi vseh narodov sveta in njih ostudno češčenje, ampak tu so naše pregrehe vseh narodov svoje središče. Greh in zločinstvo vsake verste je preplulo Rim, novi Babilon. In vendar ni bila veda nikdar tako vsestransko zastopana, kakor ravno tedaj, rimsko modroslovje, zemeljski, gmotni napredek dospel je takrat na verhunec. Peter jo zavije proti „kapitolu“ — rimskemu gradu. — Tu gori so peljali zmagovalci več kot sto narodov, plen vesoljnega sveta, tu gori so hodili v verigah pred zmagovalčevim vozom ujeti kralji in cesarji, da so se poklonili rimski slavi v templju Jupitra — glavnega malika. — o katerem je menil ošabni Rimljan, da bode večno stal, kakor skala, na kateri je bil sezidan. S kapitola zre Peter tja dol ob njegovih nogah razprosterti „forum“ ali terg, kjer je odločevala usoda sveta; na nasprotnem pa latinskem holmu pa zagleda „domus aurea“, zlato palačo cesarja Nerona, morilca lastne matere, Nerona, ki je pravcati prototip starega malikovalstva, v katerem so vtelesene glavne pregrehe poganstva: laž, grozovitost in pohotnost. In ne daleč od palače tega zastopnika starega sveta bilo je pripravljeno stanovanje tudi Petru, zastopniku novega sveta, sveta resnice in ljubezni: kakor grob vsekan, merzlo in temno, čakala je na Petra mamer-tinska ječa, in onkraj Tibere bo kmalu postavljen križ, na katerem bo umerl „galilejski ribič“ sramotno smert sužnjika. Po človeško soditi bilo je s tem vse končano. Peter je umerl brez sledu: Paganstvo bo ostajalo dalje, mislil bi marsikdo. — „Galilejskega ribiča“ bodo kmalu pozabili; kar je govoril, se bo razkadilo in pozabilo — modroval bi kdo druge s-stave. — Toda večni Bog je drugače sklenil; njegova beseda: „Tu es Petrus“, se je morala izpolniti. Reven je prišel pervak apostolov v Rim, a prinesel je seboj zaklade milosti. Sam je prišel, a nevidno ga je spremljeval Oni, s katerim je hodil nekda roko v roki po razburjenem morju. Peter je umerl, a zasadil je seme, ki je vzrastlo v veliko drevo, pod čigar senco naj bi našli vsi narodi sveta mir in srečo.

Peter je umerl, a papeštvo je ostalo. Tempelj Jupitra kapitolskega, središče rimskega cesarstva, je razpadel v podertine, Neronova zlata „palača“ je prah in razvalina, prestol krutih cesarjev se je poderl, toda na gomili starega Rima se je dvignil novi Rim, nastal je nov svet, nova doba, v kateri je prerrojena človeška družba, odpravljeno suženstvo, žena enako-pravna možu, revščina posvečena in nizkost oblažena. Nad grobom „galilejskega ribiča“, slavnim in oživljajočim grobom, od koder se je razlil ves ta blagoslov na človeštvo, se dviga danes prestol resnice in ljubezni, in vsi narodi od vshoda do zahoda, od afrikanske obali do ledenih grönlandskih čerij, slušajo besedo pastirja, ki ondi sedi kot Petrov naslednik — rimskega papeža. Skoro 2000 let je preteklo in papeštvo je ostalo nepremagano v kljub vsem navalom nasprotnih sil. Peklenske moči ne morejo izumiti nobenih novih napadov, oni nimajo v svoji

orožnici nobenega orožja, katerega bi se ne bili že posluževali v boju zoper papeštvo. V vsih bojih je sv. Stol zmagal slavno. Koliko časa bo torej še obstal? Vsikdar! Kdaj bo končal? Nikdar!... Et portae inferi non praevalerunt, („in peklenške vrata je ne bodo premagale!“) — ta obljuba je večna.

„Katera danes še obstoječa naprava, kakor katoliška cerkev,“ tako piše angleški, protestantovski zgodovinar Macaulay, „je bila priča onih časov, ko se je v panteonu zažigalo kadilo bogovom, ko so tigri tulili v amfiteatru cesarja Flavija? Najstarejši kraljevi rodovniki so od včeraj, ako jih primerjamo nepretergani versti rimskih papežev. Beneška ljudovlada je bila po starosti prva za papeštvom, toda ona je bila otrok v primeri s papeštvom. In beneška ljudovlada je že zdavno izginila z zemeljskega poveršja, papeštvo pa je ostalo. Papeštvo je ostalo, ne v razpadu kakor onemogel ostanek iz prešlih časov, ampak ostalo je polno življenja in mladeniške moči. Papeštvo je gledalo v teku stoletij, kako so nastajale in razpadale vlade, kako so nastajala in se preživela druga veroizpovedanja. Papeštvo je bilo slavno in čislano, še predno so stopili Anglosaksi na britanska tla, še predno so Franki prišli čez Ren; papeštvo je bilo slavno in čislano že tedaj, ko je cvetelo v Antiohiji še gerško govornišvo, in ko so še pred Mohamedom molili v Meki malike. Kdo nam je porok,“ tako končava protestantovski zgodovinar, otožno gledajoč v prihodnja tisočletja, „da bode papeštvo tudi še tedaj navdajala mladeniška čilost, ko bode popotnik iz Nove Zelanide prišel in na nepreglednih londonskih grobljah risal razvaline (protestantovske) katedrale sv. Pavla.“ R—r.

Katoličani v Bosni in Hercegovini.

Pred kratkim je izdala bosanska vlada knjigo, v kateri nam podaja natančno statistiko okupiranih dežel, pod naslovom: „Glavni rezultati popisa žiteljstva u Bosni i Hercegovini od 2. aprila 1895.“

Knjiga je sestavljena na podlagi natančnega in marljivega delovanja statističnega oddelka deželne vlade, pod predsedstvom skrbnega načelnika Ivana Straussa, in obsega CIV + 778 strani.

Kdor premisli, koliko težkoč je bilo treba premagati, predno se je sestavilo tako obširno in natančno delo, bode pač vredno ceniti to knjigo, ki se more z vso pravico staviti v stran drugim znanstvenim delom, ki obravnavajo isti predmet. — Delo je spisano v nemškem, hervaškem in serbskem jeziku. —

Dvakrat se je že pred tem popisovalo ljudstvo Bosne in Hercegovine, in sicer: l. 1879, takoj po okupaciji, in l. 1886.

Pervo popisovanje pač vsled mnogih težkoč ni bilo popolnoma natančno, vendar pa se more z gotovostjo reči, da številke, ki nam jih je podalo, skoro odgovarjajo resnici in jih torej moremo uporabljati, ko primerjamo sedanje podatke s prejšnjimi.

Po trojnem popisovanju je znašalo prebivalstvo Bosne in Hercegovine v letih

1879	1885	1895
1,158.164	1,336.081	1,566.092

Po veri je bilo prebivalcev:

	Mahomedanov	Katoličanov	Pravoslavnih	Židov	Druzih ver
l. 1879:	448.613	209.391	496.485	3.426	249
l. 1885:	492.710	265.788	571.250	5.805	538
l. 1895:	548.632	334.142	673.246	8.213	3.859

Naraščanje, oziroma nazadovanje različnih konfesij se bolje spozna, če primerjamo različne vere po odstotkih prebivalstva. Na ta način sprevidimo, da je bilo v odstotkih:

	Mohamedanov	Katoličanov	Pravoslavnih	Židov	Druzih ver
l. 1879:	38.73	18.08	42.88	0.29	0.02
l. 1885:	36.88	19.89	42.76	0.43	0.04
l. 1895:	34.99	21.31	42.94	0.52	0.24

Iz teh dveh tabel spoznamo, da je v zadnjih letih razmeroma najbolj naraščalo število drugovernikov, to pa vsled vednega priseljevanja tujcev. Za temi je najbolj naraslo število Židov, kar pa je slabo znamenje za bodočnost bosanskega naroda.

Glavne vere okupiranih dežel pa so: gerška, pravoslavna, mohamedanska in rimsko-katoliška. — Pravoslavni zavzemajo skoro polovico vsega prebivalstva in relativno niti ne napredujejo, niti ne nazadujejo. Mohamedanci pa se bolj in bolj umikajo napredujočemu katoličanstvu.

Relativno večino imajo katoličani v okrožju mostarskem in travniškem; mohamedanci v sarajevskem in dolnjetuzlanskem; pravoslavni v bihaškem in banja-luškem.

Kar se tiče posameznih mest, ima n. pr.:

Sarajevo 10.672 katoličanov, 17.157 moham. in 5.858 pravoslavnih;

Mostar 3.353 katol., 6.946. moham. in 3.877 pravoslavnih;

Banja-luka 2.882 katol., 7.524 moham. in 2.775 pravoslavnih;

Travnik 2.179 katoličanov, 2.983 mohamed. in 651 pravoslavnih;

Bihač 758 katoličanov, 2.571 mohamedanov in 481 pravoslavnih;

Jajce 1.982 katoličanov, 1.644 mohamedanov in 245 pravoslavnih;

Prijedor*) 336 katoličanov, 2.802 mohamed. in 1.819 prav.

Katoličani imajo jedno nadškofijo (v Sarajevu) in tri škofije (v Banja-luki, Mostaru in Trebinju). Župnij je 152; farnih in podružničnih cerkvâ 199; 35 samostanov, moških (franciškani, jezuiti, trapisti) in ženskih (usmiljenke, hčere božje ljubezni in sestre presvete kervi).

Izmed višjih šol imajo katoličani svoje osrednje bogoslovno semenišče v Sarajevu: izmed srednjih pa: nadškofovsko višjo gimnazijo v Travniku, samostansko malo gimnazijo v Gučojgori in zasebno žensko učilišče v Sarajevu. Razven tega obiskuje večji del katoliške mladine državne šole, in sicer: veliko gimnazijo v Sarajevu in Mostaru, veliko realko v Banja-luki, tehnično šolo v Sarajevu, deset trgovskih, 2 dekliški in 166 javnih osnovnih šol. —f—

*) Vkljub tako majhnemu številu katoličanov se je vendar letos v tem mestu prvič obhajala slovesna procesija sv. R. Telesa. — Več o tej veličastni procesiji glej „Zgodnja Danica“ z dne 19. junija t. l.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Slovenski liberalci — brez značajni) Kdor na liberalce, naj bodo narodnosti ktere hočejo, še kaj da, ta je zelo slep. Naši absolutno „narodni liberalci“ so se zvezali v deželnem zboru najprevo z Nemci, katerih pred kratkem kar videti niso mogli, in najnovejši čas pa — s socijalnimi demokrati. To je res lepa ženitev! Skrajni „narodnjaki“ so bratovščino pili s skrajnimi Nemci, in poslednjič še s socijalisti, katerim je narodnost deveta briga. Zakaj vse to? Zakaj sta Herod in Pilat postala prijatelja, dasi tudi popred sovražno nasprotna? Ker je šlo zoper Kristusa! In zakaj so si „slovenski narodnjaki“, liberalni Nemci in socijalni demokrati roke podali? Zato, ker se gre zoper škofo in duhovnike, skratka: zoper katoliško cerkev, katere si brez duhovnikov niti misliti ne moremo! Tu se izneverijo narodnost, nemu načelu, ga raje zataje, samo če morejo duhovnikom in njihovim prijateljem dati kako zaušnico. Torej „sovražstvo do Cerkve in njenih služabnikov jih druži“. To je treba pojmiti, potem nam bodo vse razmere popolnoma jasne.

Bilo je 3. julija letošnjega leta, ko so socijalni demokrati sklicali ljudski shod na veru gostilne pri „Virantu“ v Ljubljani. Za govornika so poklicali iz Dunaja zagrizenega Nemca in socijalnega demokrata državnega poslanca Pernerstorferja. — Prišli so k shodu in se pri njem kaj oblastno obnašali naši liberalci, n. pr. dr. Tavčar, advokat v Ljubljani. Prišlo je tudi veliko čez 200 kerščanskih delavcev, da bi slišali, kaj se bo govorilo. Toda teh niso pustili k govorniškemu odru; živo pregrajo so storili pred odrom obstoječo iz 50 do 60 železničnih mož, ki so kerščanske delavce potiskali nazaj. To je bil tedaj „ljudski shod“, pri katerem so imeli pravico biti samo „izvoljenci“: brezbožni socijalni demokrati in pa naši „absolutno narodni“ in „katoliški“ liberalci — katoliški delavci, iz sovražstva do njihovih verskih načel pa ne in zato ne, ker spoštujejo duhovnike. — Res čudno pa je bilo vedenje mestne policije ali redarjev pri tem shodu. Ti so pomagali samo socijalnim demokratom, kerščanske socijaliste pa surovo odstranjevali in ven podili. Kerščanski delavci in socijalni demokrati so se tudi spoprijeli pri tem shodu. A zakaj? Socijalni demokrati so prvi začeli zabavljati kat. delavcem, verčke metati na nje, tako, da je bil eden ali še več izmed njih močno ranjenih na glavi; tudi z nožmi so suvali soc. demokrati kat. delavce ter jim prerezali obleko in jih celo ranili. In glejte naše redarje! Oni so samo kat. delavce ven izganjali, k redu klicali in zapirali, — socijalne demokrate pa pri miru pustili! Zvonilo je „angeljevo češčenje“. Katoliški delavci so seveda molili, a naši redarji ne, temuč popolnoma pri miru pustili soc. demokrate, kateri so se norčevali iz delavcev zaradi molitve. Vidi se, da je bilo vse „zmenjeno“. Katol. delavci ne smejo biti zraven. Pernerstorfer je govoril; zabavljaj proti duhovnikom, kar je seveda najbolj ugajalo soc. demokratom in „našim liberalcem“. Temu možu so vsi skupaj klicali „hoch“ mesto „živio“ — tudi naši „slovenski liberalci“ z dr. Tavčarjem vred, kateri pravijo, da jim je slovenski jezik prva reč na svetu! Zdaj mu pa kličejo „hoch“! Pregovor pravi: da je vsak dar dober, če ga pes prinese na repu; tako bi lahko rekli tudi o naših libe-

ralcih: vsak človek jim je „dobro došel“, z vsakim se družijo, če je še tak nasprotnik Slovincem, samo da je nasprotnik — katol. Cerkvi! Take so razmere dandanes!

Popolni odpustki za romarje k Mariji Pomagaj na Brezjah. Sv. oče Leon XIII. so s pismom z dne 14. junija tekočega leta podelili za jeden dan v letu vsem vernikom popolni odpustek, ki obiščejo ondotno romarsko cerkev, sprejmejo zakramente sv. pokore in sv. R. T. ter molijo po namenu sv. Očeta za jedinstvo med kerščanskimi vladarji, za spreobrnjenje grešnikov in krivovercev in za povišanje matere sv. katoliške Cerkve. — Popolni odpustek more se tudi obrniti v prid vernih duš v vicah. — Za to veliko milost se bodo pobožni Slovenci gotovo s tem hvaležne skazovali, da bodo še v večjem številu obiskovali prelepo novo romarsko cerkev ter se pridno posluževali velikih duhovnih dobrot, katere so jim v tako obilni meri naklonili sv. Oče Leon XIII.

V Goričah pri Kranju je umrl previden s sv. zakramenti za umirajoče 7. t. m. Janez Ravnik, organist in cerkvenik ondotne cerkve. Po dolgi, mučni bolezni za sušico se je preselil v večnost v 57. letu svoje starosti. Ker je bil prav izglednega kerščanskega življenja, ker se je veliko trudil za pravilno cerkveno ali cecilijansko petje — naj se ga spominjajo tudi „Daničini“ bralci. Bil je vedno zvest čitatelj „Zgodnje Danice“. Zadnjo pogrebno čast so mu prišli skazati pevci iz Save, kateri so mu tudi zapeli za slovo z domačini vred „Nad zvezdami“, „Jamica“ in „Blagor mu, ki se spočije“. — Naj bo vsem znancem in prijateljem priporočen v pobožno molitev!

Slov. kat. delavsko društvo je imelo zadnjo nedeljo, 13. t. m. javen društven shod „pri Ferlincu“ v Ljubljani. Napolnjen je bil obširni prostor do zadnjega kotička in v kljub veliki vročini so vstrajali do zadnjega. Verlo zanimiv je bil prvi govor gosp. dr. Kreka o vprašanju „ali je vera privatna stvar?“ Govornik je s temeljitimi besedami dokazal, kako ničevo so soc. dem. terditve. Nad jedno uro trajajočem govoru je moral vsacega navzočega prepričati, da vera je in ostane glavna in prva stvar. Med drugim se je konečno omenjalo tudi zadnje zaroke absolutno-narodno in socijalno-demokratsko stranko na Virantovem vertu, o kateri govorimo obširneje na drugem kraju današnjega lista. Naglašalo se je, da se mora vsak dobromisleč človek z največjim studom obrniti od takih „narodnih mož“, ki se družijo z onimi, kateri se za vero in narodnost toliko brigajo, kakor za lanskega snega. S trikratnim slava-klicem na sv. očeta in presvitlega vladarja je zaključil podpredsednik tri ure trajajoči shod. Konečno je pomenljivo še to, da je društveni podpredsednik večkrat pozivljaj nasprotnike, liberalce in socijalne demokrate, da naj javno povedo, če morajo kaj ugovarjati posameznim govorom, ne pa med seboj putuhnjeno mermrajo in zabavljajo — a nihče se ni oglasil. Niso imeli poguma! Kako tudi?

V Horjulu so praznovali 12. t. m. praznik sv. Marjete. Vsako leto se spominjajo župljani svoje farne patrone. Letos je bil zanje ta praznik še bolj slovesen, kot prejšnja leta. Popoldne so blagoslovili g. župnik novosezidane kapelice rožnov. M. B. Slavnostni govor je govoril v cerkvi bivši g. kapelan A. Hribar z Dobrove. Potem so šli v procesijo med molitvijo sv. rožnega venca do kapeiice, katero so blagoslo-

vili g. župnik v navzočnosti vč. gg. sosedov. Po odpetih lavretanskih litanijah so se vernili vsi pobožni župljani v cerkev, kjer je bil še blagoslov s sv. R. Telesom. Vsa cerkvena slavnost se je veršila v najlepšem redu, v splošno spodbudo verlim Horjulcem.

Na Černučah se je veršila dne 5. julija cerkvena slovesnost prav lepo pri ugodnem vremenu; blagoslovil se je namreč temeljni kamen novi župni cerkvi, kateri je narisal načrt arhitekt Jeblinger; stavba sicer majhna, toda nekoliko komplicirana, kaže že sedaj, da bode hiša božja lepo delo. Blagoslovil je temeljni kamen preč. gosp. dekan J. Flis ter opravil ske cerkveno opravilo: v prelepem govoru je poslušalcem narisal pomen slavnosti, pomen temeljnega kamena in zidovja, pomen hiše božje in spodbujal farane k daljnemu složnemu delovanju, saj bode Bog slehernemu dober plačnik. Odlična družba dobrotnikov je povišala slavnost; vdeležil se je okrajni glavar markiz Gozani, nadinženir J. Böltz, stavbinski mojster blag. gospod F. Faleschini, ki je prevzel zidarsko delo; prijazno postregli so čč gg: župnika iz Ježice in Šmartna, g. M. Bulovec in g. P. Salezij; vdeležil se je stavbinski odbor s cerkvenima ključarjema, ki po vsi svoji moči in trdnem naporu deluje z župnikom za novo hišo božjo; domači gosp. župnik se je v toplih besedah zahvalil vsem tem dobrotnikom, in naj se po Božji volji izpolni vošilo g. okrajnega glavarja, „da si Černučani srečno izvidajo novo župno cerkev“, za katero srečo je tudi stavbišče prosilo v kratkem napisu z besedami: „Prosim blagoslova: Da vzrastem v hišo božjo!“

Razgled po svetu.

Rim. (Okrožnica o jedinosti cerkva) Sv. oče Leon XIII. so na praznik sv. Petra in Pavla izdali znamenito okrožnico o jedinosti cerkva, katera se pričenja z besedami: „Satis cognitum“. Pismo govori o vstanovi sv. Cerkve, o njenem Božjem začetniku ter o sredstvih, da se jedinost doseže. Sklepa z željo, da bi vsi, ki verujejo v Jezusa Kristusa, Sinu Božjega in Odrešenika sveta, poslušali glas papežev, se odzvali njegovi očetovski ljubezni ter izreka nado, da se bodo vse razkolne cerkve vedno tesneje oklepale katoliške Cerkve. — Na Angleškem je okrožnica, kakor poročajo časopisi, med dobromislečimi protestanti vzbudila največjo pozornost. Bog daj, da bi le prav kmalu obrodila obilo dobrega sadu. — „Danica“ bode vso okrožnico objavila v prevodu.

Dunaj. Zastopnik sv. očeta na dvoru našega cesarja, Agliardi, je bil v zadnjem konzistoriju imenovan kardinalom. Dne 27. pr. m. mu je cesar po slovesnem obredu položil rudeči biret na glavo. V nedeljo na to so novemu kardinalu častitali nadvojvode cesarske hiše in zastopniki plemenitih rodovin ter se poslovili od njega. Začetkom t. m. se je odpeljal na svoje mesto v Rim. — Njegovim naslednikom je imenovan nadškof mnsgr. Emidian Taliani, roj. l. 1838 v Montegallo, nekdanji papeževi državi. Kjerkoli je Taliani služboval, povsod je kazal izvanredno gorečnost, odločnost, modrost in odkritoserčnost. —

Praga. Dne 7. t. m. je bila obletnica usmerčenja krivoverca Janeza Husa. Sedanji česki novohusiti porabijo vsako tako priliko, da očitno rujejo zoper

Cerkev. Žalostne verske razmere na Českem se jasno kažejo v tem, da celo učenci po gimnazijah zbirajo doneske za Husov spomenik, ki se ima postaviti na enem najlepših trgov zlate Prage — Na mesto sedanjega deželnega patrona Janeza Nepomuka, hočejo brezverski Mladočehi postaviti Janeza Husa. Česko ljudstvo naj se v prihodnjič nič več ne zbira pred soho sv. Janeza Nep., ki stoji na sredi veltavskega mostu, ono naj roma pred Husov spomenik! — Res žalostno znamenje časa! —

Katoliški shod za Galicijo je pretekli teden zboroval v Lvovu. Vdeležencev je bilo več tisočev. Le mestni zastop se ni brigal za znamenito zborovanje, kajti župana ni bilo blizu. Strogo stvarni in temeljiti pogovori so se verstili po vspredu. Posebno znamenit je bil govor nadškofa Moravskega o zvezi rusinske cerkve z Rimom in grofa Stanislaja Tarnovskega o socijalnih razmerah sedanjih dni. Sklenilo se je, da se prične izdajati katoliški list v rusinskem jeziku, kakor tudi kerščansko socijalni delavski list. Bog dodeli svoj blagoslov in obilo dobrih nasledkov za žalostne galiske razmere!

Tirolsko. (Stoletnica, odkar se je Tirolska posvetila presv. Sercu Jezusovemu. — Konec) Že zadnjič enkrat smo omenjali, kako so se pripravljali na to stoletnico že v predvečer, 31. maja t. l. — Še lepše je bilo drugi dan, 1. junija. Napočilo je krasno jutro. Odbor za sprejemanje gostov se je podal na kolodvor, kjer je priserčno pozdravljaj nove prišlece. Vsak vlak je pripeljal nebrojno množico ljudij. Na posameznih postajah še vseh sproti sprejemati niso mogli, tol' je bil pritisek. Tujih gostov so naračunili čez 30.000.

Pričeti se je imela slovesna sv. maša. Ob pol 7. uri se je kardinal dr. Haller pripeljal memo farne cerkve, kjer je bila v velikem oltarju izpostavljena velika podoba Jezusovega presv. Serca; ta je spominjala Tirolce, kako so se pred 100 leti posvetili Božjemu Sercu. V prezbitariju ali na prostoru pred vel. oltarjem so imeli pripravljene sedeže vsi katol. poslanci Tirolske in drugi zastopniki te dežele. Prišli so potem še drugi: deželni glavar, častniki tirolskega lovskega polka v Trientu, mnogo uradnikov, učiteljev, plemičev in toliko priprostega ljudstva, da je bila cerkev premajhna.

Kardinal dr. Haller je imel „slavnostni govor“. Govoril je o češčenju presv. Serca in sicer v tako poljudni, a priserčni besedi, da je segalo vsem do serca. Pred sto leti, rekel je, storila je Tirolska prijateljsko zvezo s presv. Sercem. Eno stoletje je preteklo od tistega časa. Trije človeški rodovi so med tem minili in trije drugi nastopili. Krone so padle raz glav onim, ki so jih nosili; kraljestva so bila med tem uničena in druga so nastopila, vse se je skoro spremenilo — le euo je ostalo in se ni spremenilo: ljubezen in zvestoba presv. Serca do nas. In še nekaj družega je ostalo in se ni spremenilo: „Tvoja zvestoba, o Tirolska, in tvoja ljubezen do tega Serca.“ Po tem krasnem govoru je bila slovesna sv. maša, kateri je sledila velikanska procesija. Vdeležilo se je je čez 8000 ljudij. Začela se je pomikati ob 9. uri. Pred njo je šlo 16 jezdecev, za kterimi se je pomikala kompanija za kompanijo vojakov z vojaškimi godbami. Vmes, na različnih krajih procesije, bile so skupine pobožnih molivcev, tako da je imela

vs a procesija cerkven značaj in je spominjala na to, kako so tudi predniki vojna dela združevali z molitvijo. Kakor se popisuje, vdeležili so se procesije verniki iz vseh krajev Tirolske, v različnih narodnih nošah; vsak kraj je imel kako svojo posebnost. Vdeležili so se procesije najvišji dostojanstveniki vseh stanov. Tu so bili zastopniki katoliških dijakov, tam društva katoliških vajencev, rokodelcev in mojstrov s svojimi zastavami; na drugem kraju zopet zastopniki srednjih šol; posameznih samostanov, okrog 100 svetnih duhovnikov, različni kanoniki, prelatje in škofje — za njimi pa so nesli veliko zgodovinsko podobo presv. Jezusovega Serca. Za podobo so se verstili deželni glavar, katoliški poslanci, plemstvo, župani in deputacije posameznih mest, potem častniki, uradniki in konečno oddelek rezervistov. Res, veličasten je moral biti ta prizor!

Ob pol 11. uri so potem prišli na določeni prostorni terg, kjer je na sredi stal velik oder. Različne zastave so v polukrogu obkolile oder, nebrojne množice pa so napolnile velikanski terg. Točno ob pol 11. uri je prinesla duhovščina podobo presv. Serca. Med tem so godbe igrale, zvonovi peli tako, da je čez hrib in dol letel njihov veličastni odmev. Verno ljudstvo pa je spoštljivo molčalo ter premišljevalo važnost tega dneva. In glejte, pomenljivi prizor!

Podobo presv. Serca so povzdignili na oder, od koder je bila celi množici očividna, in kardinal dr. Haller je ponovil pred njo slovesno, kar so storili verli Tirolci pred 100 leti — posvetil je znova celo Tirolsko presv. Sercu, kakor so to storili pradedi pred 100 leti. To je bil slovesen, zgodovinsko pomenljiv trenotek. Na to je kardinal zbrani množici podelil papežev blagoslov, in slovesnost je bila končana. —

Popoldan so imeli skupni obed, pripravljen za več kot 100 odličnih oseb. Pri obedu je napil kardinal sv. očetu in presvitlemu cesarju, deželni glavar pa katoliškemu škofu. In tedaj se je pokazala lepa vzajemnost obeh oblastij: cerkvene in svetne. Ta je le tedaj mogoča, ako se obe oblasti zbirate okrog presv. Serca, ktero je vir vse ljubezni in vzajemnosti; mogoča je le tedaj, ako obe oblasti tudi delujete za težnje in namene presv. Serca, ali vsaj, da svetna oblast cerkvene v tem oziru ne ovira. Nameni presv. Serca so pa, da bi ljudje bolj in bolj poznali ljubezen Njegovo do človeštva, ter jo povračeali z nasprotno ljubeznijo in češčenjem presv. Serca; in da bi obe oblasti bili vneti za časni in večni blagor človeštva. —

Isto popoldne so odkrili spominsko ploščo, katera je bila v zidana na palačo Toggenburg. Ta spominska plošča naj bi Tirolce spominjala onih mož, kateri so pred sto leti prav v tej palači posvetili presv. Sercu celo Tirolsko, ktera je bila v veliki stiski. Po kratkem zgodovinskem pregledu je prosil deželni glavar kardinala, naj ukaže odkriti ploščo. Poslanec Zallinger je potem pri odkriti plošči dolgo govoril ter tudi željo izrazil, da naj bi izgled katoliško-zavedne Tirolske posnemale tudi druge kronovine; in konečno se je zahvalil vsem onim, ki so pripomogli k prelepi slavnosti tega zgodovinskega dne 1. junija 1896.

Nekaj ne smemo še prezreti: prekrasne razsvetljave v večer tega dne. Razsvetljeno je bilo mesto Bozen in bližnji hribi. Ob pol 9. zvečer je bilo celo

mesto v čarobnem svitu. In goreči prebivalci so se takorekoč skušali med seboj, kdo bo lepše razsvetlil svojo hišo. Na vseh ulicah je svetilo na tisoče lampijončkov in sveč; na oknih in drugod videl si razsvetljene pomenljive napise, in bengalični ogenj je posebno še množil bliščobo. Ljudstva se je veliko zbiralo po ulicah ter z vidnim veseljem in navdušenjem opazovalo to lepo razsvetljavo. — Ob pol 10. uri so se pa v nebrojnih lučicah posvetili bližnji hribi in griči. Bilo je kar celo morje lučic. Na nekem griču se je videlo veliko serce z letno številko 1796, krasno razsvetljeno. Na drugem kraju si občudoval velik križ z začetnimi čerkami Jezusovega Imena. Med temi nebrojnimi lučicami spuščali so v zrak tudi rakete itd — skratka: kamor si pogledal, povsod si videl goreča znamenja udanosti in zvestobe Tirolske nasproti presv. Sercu.

Gotovo bo ostal ta dan vsem Tirolcem v živem spominu. Nam pa naj bo ta cerkvena svečanost v bodrilo, da si tudi mi prizadevajmo vsak po svoji moči častiti presveto Serce, Njegovo podobo imeti v svojih stanovanjih, s kratkimi izdihljeji ali drugače je častiti. Najbolj nam naj bo ta svečanost, pri kateri so tekmovali odlični ljudje iz najvišjih stanov, v spodbudo: Ne sramovati se Jezusovega Imena nikjer in nikoli, bodimo stanu, ktere ga koli hočemo!

Ogerska. 7. t. m. je v Budimpešti zborovalo na 1000 ogerskih katoliških učiteljev. Pač lepo število za liberalno Mažarsko. Med zborovalci je bil tudi naučni minister, prostozidar Wlassicz, ki pač ni spadal v sredo katoliških mož. Škof Hornig je kot prvosednik otvoril zborovanje odposlal vdanostne berzovjavke na sv. očeta in cesarja.

Belgija. Pri volitvah v državno zbornico so katoličani sijajno zmagali liberalce in socialne demokrate. Nova zbornica bode štela 111 katoliških, 12 liberalnih in 29 socialnodemokratskih poslancev, prvi imajo tedaj 70 glasov večine.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali srpan (julij.) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Spreobrnitev višjih indijskih kast, zlasti bramancev.

(Konec.)

Pred 300 leti, l. 1597, je vstopil plemenit, dvajsetleten mladenič, Robert de Nobili, stričnik kardinala Belarmina, sorodnik papeža Marcela II., v družbo Jezusovo, ktera ga je imela v to poklicanega, da odvzame prekletstvo od te kaste. Po vzgledu apostolov, „vsem biti vse“, je postal misijonar v Indiji, — ter dosegel tudi med bramanci občudovanja vredne vspehe. Umerl je leta 1656. Toda njegovo delo se je vsled neugodnih časov pogubilo. Poganstvo je kasto pridobilo nazaj in se ponaša danes z njo — kot najterdnejšo zaslombo.

Sploh se je pa veršil na velikanskem indijskem polotoku že velik preobrat; bramansko svečeništvo pada pod udarce evropejske civilizacije. S silnim poželenjem išče Indijane poduka v šolah, ki jih je Evropejec vstanovil v Indiji, in pogsanske bedarije se ne morejo upirati znanstvenemu napredku. Novi

zakoni in nove šege spodkopujejo tla vsem starim navadam; naposled bode moral pasti zadnji nasip — kasta sama.

Toda s padcem starega poganstva je še malo pridobljenega. Mnogi zlorabljajo izobrazbo, kar jo v šolah dobe, — da se veržejo popolni brezveri v naróčje; nekateri so zadovoljni s temeljnimi zakoni kake naravne vere; drugi se obernejo od kerščanstva k starim indijskim sporočilom ter hočejo z gorečim raziskovanjem v teku tisočletij pozabljeno resnico zopet najti. Če tudi se nekteri niso mogli ustavljati prepričevalni moči kerščanske vere, vedeli so, da je prava, toda serčnosti niso toliko imeli, da bi darovali Brahma za Jezusa Kristusa. Naposled so se nekateri ojunčili kljub vsem grožnjam svojih družin, ter so terdno sklenili, da hočejo tudi kot kristjani braniti svoje meščanske pravice. Število kerščanskih bramancev je še silo majhno, še-le 10—20 v vsi Indiji; časniki kerst jednega bramanca hitro sporoče kot važen dogodek, med tem, ko spreobrnjenja celih krajev iz drugih kast komaj omenjajo — toliko je vredna kasta bramancev in toliko je ležeče na nji! Molimo torej k presv. Sercu Jezusovemu, da podeli tem maloštevilnim spreobrnjencem stanovitnost; onim pa, kateri so veliko številnejši, kateri se še obotavljajo, čeprav so že spoznali resnico, onim naj podeli serčnost in moč, da poslušajo spoznano resnico, rešijo s tem sebe, ter potegnejo za seboj tisoče in stotisoče.

Glavni namen za mesec avgust:
Misijon na Islandiji.

b) Posebni nameni:

18.) **Sv. Kamil Sellški.** Milost pravega redovnega duha. Organizacija kat. delavcev v Avstriji. Mnogo umobolnih.

19.) **Sv. Vincencij Pavljanski.** Redovi tega svetnika Družbe sv. Vincencija. Znanstveno podjetje

20.) **Sv. Elija.** Bosna in Hercegovina. Duhovni, ki so pozabili na svoj poklic Pravde. Oskerbovanje bolnikov. Posvečeni redovi in bratovščine.

21.) **Sv. Danijel.** Zaupanje na Božjo pomoč. Ponižanje neverških kvarilcev sv. pisma. Delavska mladina.

22.) **Sv. Marija Magdalena.** Pospeševalci molitvenega apostolstva. Najbolj zapuščeni in nepopoljšljivi grešniki in grešnice.

23.) **Sv. Apolinar.** „Duhovni in obhajanci“. Prenapeto narodnostno gibanje, da bi se omejilo.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešeštvovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Žena priporoča svojega moža Jezusovemu presvetemu Sercu in Marijinemu, dalje sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Luciji za ljubo zdravje — če je Božja volja. Uslišana molitev naznanila se bo v »Danici«. Neka oseba priporočena v pobožno molitev za spreobrnjenje. — Mladenč se priporoča v molitev za ljubo zdravje na duši in na telesu in enkrat srečno zadnjo uro. —

Zahvala.

Bila sem z vso družino v hudih stiskah. Obenila sem se z zaupanjem k presv. Sercu Jezusovemu, opravljala cel mesec

junij pobožnost Njemu na čast ter obljubila zahvalo razglasiti v »Danici«, ako bom uslišana. To se je zgodilo. Molitev ni bila zastonj. Zato se tem potom javno zahvaljujem presv. Jezusovemu Sercu, ljubi Materi Božji, sv. Jožefu, sv. Ani, sv. Janezu Nepomuku, sv. Antonu Padovanskemu za uslišano molitev in svetujem vsakemu, da se v dušnih ali telesnih stiskah obrne k njim in — ne bo zastonj!

A. R.

Listek za raznoterosti.

Družba sv. Vincencija Pavljanskega obhaja dne 10. t. m. praznik svojega zaščitnika (patrona) s službo Božjo v Marijanišču zjutraj ob pol sedmih s skupnim sv. obhajilom društvnikov; popoldne pa se bo tam veršil ob ravno tisti uri navadni občni zbor.

Dr. A. Jarc.

Višje duhovniške redove bodo delili prevzvišeni gospod knezoškof gospodom bogoslovcem tele dneve: v nedeljo 19. t. m. subdijakonati, v torek na to dijakonat in v četrtek 23. t. m. prezbiterat ali mašniški red. Bralcem »Zg. Danice« ne naznanjamo tega samo iz tega namena, iz kakešnega se naznanja kaka druga novica, da ljudje izvedo, kako in kaj se godi po svetu, temveč iz višjega vzroka. — Molili naj bi te dni za te gospode. To je naš glavni namen pri tem. Mlademu gospodu se je treba odločiti za višji poklic, prekrasni poklic, v katerem naj bi deloval z vso ljubeznijo za Boga in rešenje ljudij; on na-se vzame dolžnosti, ktere so sicer vsled vzvišenosti svoje vabljive, mikavne — a pretežke celo za angelske rame; novoposvečeni duhovnik bo moral biti, da bo vreden duhovskega imena, skozi in skozi duhovnik, vnet za Boga in Njegovo Cerkev, požrtvovalen in vstrajno-nevstrašen zlasti v sedanjih razmerah; paziti bo moral, da bo povsod varoval edino pravo cerkveno stališče in ga niti za en las ne odstopiti sovražniku itd. itd., za vse to grozno delo pa potrebuje on pomoči od zgoraj. Pomoč od zgoraj se pa dobi po molitvi; zato molimo zanje! Oni se dobro zavedajo svojih vzvišenih dolžnostij, zato pričakujejo in hrepene od vernikov po molitvi. — In s tem, če si verniki izprosijo dobrih duhovnikov, koristijo sami sebi; kajti dober duhovnik je največja sreča za svoje ljudstvo, slab pa največja nesreča. Upamo, da bodo »Daničini« bralci uvaževali te besede ter res goreče molili za novoposvečene mlade gospode.

Novo župnijo Velike Poljane pri Ortneku je potrdilo c. kr. naučno ministerstvo. Nova župnija bode obsegala vasi Velike Poljane, Verh. Žakovo, Škrajnek in Dule, ki spadajo sedaj pod Ribnico, ter nekaj hiš, ki se bodo izločile iz župnije Št. Gregor.

V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem Mestu so v juniju vsprejeli 60 bolnikov, iz meseca maja jih je ostalo 29. Od skupnega števila jih je ozdravelo 41, zboljšalo 12, umerla 2. Koncem meseca junija jih je v bolnišnici ostalo še 33.

Grozna nesreča se je pred kratkem dogodila blizu Gradca. Družba treh moških in treh žensk, službujočih v tovarni Maithey, se je po polnoči iz kavarne »Austria« z izvoščekom odpeljala v neko kerčmo v okolici. Proti dnevu se vernejo preko železničnega tira pri Kleinšekovi tovarni za šampanjec v mesto; bilo je ob 4. uri 29 minut. V tem hipu prihrumi berzovlak, stroj zgrabi voz, odterga poveznice, konja se rešita, voz z ljudmi pade pod vlak; voznik

in prva dva, ki sta sedela na kozlu, so težko ranjeni, ostale štiri osebe pa vleče vlak 210 metrov daleč ter jih popolnem zmečka. Nesreča se je pripetila vsled tega, ker je železniški čuvaj zaspal ter ni zaperl ograje. Tri ranjence so odpeljali v mesto, kosce ostalih štirih oseb so pobrali v kersto ter prenesli v vaško mertvašnico. Vlak je imel vsled tega pol ure zamude. Železniški čuvaj se izgovarja, da so prejšnji dan njegovo težko bolno ženo odnesli v bolnišnico in da je zmuden vsled žalosti in skerbi zaspal.

Potovanje v Lour. Oglasila se je vdeležba velikega romarskega potovanja v Lour, ki je določeno na 31. avgust, so jako mnogobrojna. Čas za oglašenje poteče z zadnjim dnem julija. Osrednje vodstvo na Dunaju je storilo že potrebne korake pri vseh železničnih in drugih postajah na Tirolskem, Predarelskem, v Švici in v Franciji. Vdeležniki ostanejo v Cürihu jedno noč, v Lyonu jeden dan in dve noči, v Lourdu, kamor so vdeležniki namenjeni, štiri dni, v Parayle-Monialu, kjer je znamenita Božja pot Jezusovega Serca, jedno noč in jeden dan, in v Maria-Einsidel, jeden dan in dve noči. Stroški za vožnjo, hrano in stanovanje med tem časom znašajo za tretji razred 125, za drugi 188 in za prvi 240 gld. Kdor se hoče vdeležiti tega potovanja, mora od zgoraj označenega dne naznaniti svoj natančen naslov ter razred, v katerem se hoče voziti, odboru za potovanje v Lour, Dunaj, I. okraj, Annagasse št. 9. Natančen vspeled tega božjepotnega potovanja se objavi v najkrajšem času. —

Romanje v Lour. Odboru naj se naznani, ako se bode morda tudi kak bolnik pridružil med romarje. Ako bi bil zelo slaboten, imeti bi moral posebnega strežaja (usmiljeno sestro) saboj. Vdeležencem se bode s poštanim čekom doposlala tudi romarska knjižica, obsegajoča potovalna pravila. Čč. gg. duhovniki naj vzamejo saboj talar, koretelj, štolo in bired.

Iz Gradeža poroča kranjski duhovnik, ki se zdravi v tamošnjem zdravilišču, naslednjo za Slovence častno novico: „V hospiciu za škrofulčne otroke je 164 otrok, med njimi 19 Slovencev. Jako veseli so, da jih obiščem. Mati prednica mi je Slovence posebno pohvalila, češ, da so krotki in mirni. V resnici se derže kakor ovčke, dočim so dunajski dečki pravi rogatci. Tudi Štajerci so vljudni in lepega vedenja.

75letnico prvega sv. obhajila sv. očeta Leona XIII. 21. junija, na praznik sv. Alojzija je preteklo 75 let, od kar so sv. oče Leon XIII. prvič pristopili k mizi Gospodovi. Tem povodom so podelili vsem otrokom, ki so letos na imenovani praznik prvo sv. obhajilo prejeli, popolni odpustek, vsem vernim pa, ki so ta dan prejeli sv. zakramente ter so molili v namen sv. očeta, podelili so nepopolni odpustek sedem let in 280 dni. Iz tega se vidi, kako serčno so sv. oče želeli, da bi bili ta znameniti dan v molitvi in prejemanju sv. zakramentov združeni vsi verniki, zlasti pa nedolžna mladina. Kakor mladenič od 8 do 14. leta je bival mladi grof Vincenzo Joahim Pecci pri oo. jezuitih v Viterbe. Tedanji rektor je pisal materi sv. očeta: „Vincenzo je izvanredno dober in za me največja tolažba; meni se zdi kakor angelj“. In res! Ako se mladenič kdaj more primerjati z angeljem, sme se takrat, ko prvič prejme v svojo dušo — angeljski kruh — sv. obhajilo.

Po katoliškem svetu, zlasti po Italiji, se je ta obletnica sv. očeta slovesno obhajala. Nekateri škofje so tem povodom izdali celo posebne okrožnice. In po vsej pravici, vsaj je bila ta obletnica spomin na najlepši dan v življenju sv. očeta, katerega naj previdnost Božja ohrani v čast in slavo svete katoliške cerkve. —

Sv. Rešnje Telo v ledenih severnih krajih. Kaj zanimiv in podučljiv je katoliški misijon v Makenzinu na severu. Prebivalci teh krajev niso stanoviti na enem mestu, temveč potujejo vedno okrog, zdaj so tu, zdaj tam. Za stanovanje si izkopljejo podzemeljske jame; tudi misijonarji ne morejo drugače živeti in boljše stanovati. Oni iščejo samo neumljivih dnš, zato se odpovedo lagotnemu življenju ter povsod žive enako ondašnjim prebivalcem. Njihov edini spremljevalec je pes, kateri pelje sani obložene s potrebnimi rečmi, s kakim zabojčkom in hrano, ki obstoji navadno le iz osoljenih rib. Poleg rečij, ki so potrebne za daritev sv. maše, peljejo seboj tudi moko in malo peč, v kateri speko hostije. Vino za sv. mašo pa sproti stiskajo iz suhih grozdnih jagod. Sami pa pijejo snežnico, in celo leto ne vidijo niti kruha niti krompirja. Tako hodi okrog s potujočim ljudstvom vred vsak misijonar sam za-se; v one kraje jih pride sicer več skupaj, a potem se ločijo za dolgo časa ali za vedno; vsakdo gre svojo pot za izgubljenimi ovčicami. Pa bote vprašali: kako pa more vstrajati v teh merzlih krajih, v toliki zapuščenosti? Celo leto pogosto ne vidi nobenega tovariša — duhovnika, pri katerem bi se mogel spovedati! Uzrok njihovi vstrajnosti je tale: škof teh misijonarjev, monsignor Gruard, prosil je nekoč papeža Pija IX. za dovoljenje, da bi smeli ti misijonarji na vseh svojih potovanjih sv. R. T. seboj nositi in sicer brez luči. Sv. oče pa so odgovorili: „To prošnjo moram še malo premisliti“. Niso si upali koj dovoliti. Nato jim je pa gori imenovani škof odgovoril: „Sv. oče, če nam tega ne dovolite, potem moramo misijone tam pustiti; kajti tako misijonariti, toliko terpeti nam je dalje nemogoče, če ne bomo te sreče imeli, da bi sv. R. Telo vedno pri sebi nosili“. Na to so papež močno ginjeni odgovorili: „Moj sin, stori tedaj kar želiš“. Od tistega časa dalje nosijo misijonarji ljubega Jezusa vedno seboj. In tako potuje „Kralj vseh kraljev“ po onih merzlih krajih sem in tje; gre celo v podzemeljske jame, samo zato, da misijonarje krepča, da duše rešuje. Torej v sv. R. Telesu je moč; zato se ne čudimo junaškim delom prvih kristjanov in misijonarjev! Dragi bralec, zdaj veš, kje imaš moči iskati tudi ti!

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Prijateljska družba 2 gld. —

Za kruhe sv. Antona: Neimenovana 1 gld.

Za najpotrebnejše misijone: Andrej Jan iz Viselnice 1 gld. —

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: 30 gld. «neimenovani domoljub stare korenine» s pristavkom: «Za duše v vicah, posebno za mojo ranjco soprogo pošiljam za imenovano cerkev toliko».

Za sv. Detinstvo: Z Šmartna pri Kranji po g. župniku Jož. Razboršku 17 gld. — Č. g. Dominik Janež 1 gld. 80 kr. — Šmartno pri Kranju 17 gld.